

Pratarmė

Vilniaus teatras *Lėlė*, oficialiai savo veiklą pradėjęs 1958 m. spalio 27 d. Balio Lukošiaus režisuotu spektakliu „Eglė žalčių karalienė“, savo penkiasdešimties metų jubiliejų paminėjo nuo spalio 17 iki spalio 27 d. trukusia programa. Jos metu buvo parodyti visi dabartinio *Lėlės* repertuaro spektakliai, taip pat drauge su Kultūros, filosofijos ir meno instituto Teatrologijos skyriumi buvo surengta mokslinė konferencija „Lėlių teatras Vilniuje: tradicijos, įtakos, atradimai“. Spalio 24 d. Lietuvos kultūros ministerijos Baltojoje salėje vykusioje konferencijoje dalyvavo lėlių teatro istorija besidomintys mokslininkai iš Lietuvos ir Lenkijos. Pranešėjai kalbėjo ne tik apie *Lėlės* teatro penkių dešimtmečių veiklą, bet ir lėlių teatro apraiškas Lietuvoje nuo XV a. iki Antrojo pasaulinio karo metų, su šia teatro rūšimi susiejant ne tik lietuvių, bet ir lenkų bei žydų kultūros paveldą. Konferencijoje viešėjo ir garsi Rusijos mokslininkė, lėlių teatro tyrinėtoja dr. Irina Uvarova, kuri pasidalijo prisiminimais ir įspūdžiais apie vieną iškiliausių XX a. pabaigos Lietuvos teatro asmenybių Vitalijų Mazūrą. Šiame „Menotyros“ žurnalo numeryje skelbiama mokslinės konferencijos medžiaga bei pora straipsnių, atspindinčių lėlių teatro poveikį kitoms Lietuvos teatro rūšims. Lenkijos mokslininkų straipsniai skelbiami lietuvių kalba.

HELMUTAS ŠABASEVIČIUS

Editorial

The Vilnius Puppet theatre *Lėlė*, whose history began on October 27, 1958 with the performance “Eglė, Queen of Grass Snakes”, directed by Balys Lukošius, celebrated its fifty years’ anniversary between October 17-27. During these celebrations all the performances from the repertory of *Lėlė* theatre were performed and a scientific conference entitled “Puppet Theatre in Vilnius: Traditions, influences, discoveries” was held. The conference was organized with the help of the Theatre History Department of the Institute of Culture, Philosophy and Arts; it took place on October 24 in the White Hall of the Lithuanian Ministry of Culture. Scientists from Lithuania and Poland, who are interested in the development of the puppet theatre, presented their papers devoted to not only to the history of the *Lėlė* theatre, but also to the manifestations of the puppet theatre in Lithuania in the period since the end of 15 th century up to the Second World War, in connection with Lithuanian, Polish and Jewish cultural heritage. The guest of the conference, the famous Russian researcher Dr. Irina Uvarova, presented her impressions on the early and more recent works of Vitalijus Mazūras, one of the most influential Lithuanian puppeteers of the end of the 20 th century. The materials of the above-mentioned conference as well as a couple of articles, describing the interrelationship of the puppet theatre with other types of the Lithuanian theatre, are presented in this issue of the journal “Menotyra (Studies of Art)”. Papers of the Polish researchers are presented in the Lithuanian language.

HELMUTAS ŠABASEVIČIUS